

PROGRAMA No. 0440

2 REYES

Cap. 6:1 - 25

Ñakontinua ko árape ñande estudio Segundo Libro Reyes capítulo 6 pegua, ñañepyrü va'ekue pe programa ohasava'ekuépe. Añetehápe, ha'éntekuri ñe'ë ñepyrü. Jahechá kuri Eliseo ha'ehague kuimba'e katupyry. Ñakomparákuri Elías ha Eliséope oñondive, ha jahechá kuri Elías tuicha ñambueha chugui. Elías, ha'ékuri extrovertido, Eliseo katu introvertido. Ja'ékuri avei Elías ministerio ha'ehague opavave renondépe. Nemandu'áta upe ojehu va'ekue amo monte Carmelo. Eliseo ministerio katu ha'ékuri kañymbýpe, tapicha peteĩteĩ ndive, jahecha haguéicha hembiapo Naamán ndive, upe general ejército sirio pegua. Elías ojapókuri tembiapo tuicháva. Oitúkuri tata ha ama yvágagui, Eliseo katu ikirirĩ. Elías ohókuri oñe'ë mburuvichakuéra renondépe. Eliseo, katu ohókuri hembiapo kuimba'ekuéra tavagua pegua apytépe. Ha umi mokõi kuimba'e idiferente kuri heta mba'épe. Ja'ekuaa Elías nomanóihague; Eliseo katu omano. Ro'ékuri avei, ore roimo'áha umi mokõi kuimba'e orrepresentaha umi mokõi aspecto Rapto ohasátava Iglesia pegua. Umi oikovéva, ojegueraháta, ha umi omanóva, oñemopu'áta omanóa apytégui. Ko'ágã ñamoñe'ë Segundo Libro Reyes, capítulo 6 dice versículo 1:

2 Reyes 6:1 “...Ko roikohápe nendive michieterei oréve guarã.”

Upéva ohechauka Eliséope ojekuaaha. Eliseo ombo'ékuri peteĩ Seminario Teolóxico, upéva ha'e, escuela profeta kuérape guarã. Ha upe escuela ohóva hetaitereĩgui upe tenda michĩma ha oikotevẽ ambue tenda tuichavéva. Upéicha katuite ojehúne raka'e, ojeikuaaitereĩgui Eliséope. Ha'e niko mbo'ehára katupyry. Angirü che rendúva, peteĩ imbaretéta ha oñemomba'éta, ojehechakuaávo ipypegua testimonio hekove rupive avei mba'éichapa ombo'e mbo'ehára kuéra. Ndaha'ei mba'éichapa tuicha upe edificio. Ko'ágã rupi ñamomba'eterei umi edificio, upe omomba'éva peteĩ escuela niko oĩ imbo'ehára kuérape. Jajuhu terakuérape, ndaha'ei método kuérape. Ndaha'ei mba'éichapa tuicha edificio

kuéra, uvei mba'eichapa umi kuimba'e upépegua. Ndaha'ei mboy pirapirépa ojeguereko, uvei mba'eichaitépa pe poder spiritual oĩ upépe. Upe iñimportanteva, ndaha'ei pirapire ojeguerekóva, uvei pe condición moral. Ñamoñe'ë ko'ágã Segundo Libro Reyes capítulo 6, versículo 2:

2 Reyes 6:2 "...yvyra romopu'ũ haguã ore kotyrü. Tapeho katu, he'i Eliseo."

Ko versículo ohechauka oĩhague heta vyvramáta tuicháva valle Jordánpe. Vaicha oĩva'ekue ka'aguy ndtuicháva uperö. Umi estudiante Eliseo escuela pegua ohosékuri oikytĩ umi vyvramáta, oguereko haguäicha vyvra ojogapo haguã ha upéicha oguerekove koty upe mbo'ehaópe. Ha'ekuéra ikatúkuri avei oguereko terreno hekoitepegua oñemohendahápe upe escuela upe tenda rupi. Jahasa ñamoñe'ë ko'ágã versículo 3:

2 Reyes 6:3 "...oremoirümina, he'i peteĩ ha'ekuérava. Iporä, pomoirüta- he'i ha'e."

¡Iporaitépa upe ha'e ojapóva! Upépe oĩkuri peteĩ mbo'ehára ojekuaáva chupe ndaha'ei ombo'e haguére Ñandejára Ñe'ë aõnte, uvei ojekuaa chupe ohechauka rehe interés hemimbo'ekuéra remikotevë rehe. Estudiante kuéra ndoguerahái jepi profesor kuérape, mombyryve upe tenda oĩhagui mbo'ehao téra universidad. Ha katu, umi estudiante oipotákuri Eliseo oho hendivekuéra. ¡Iporäite upe testimonio! Ha ñamoñe'ë versículo 4pe:

2 Reyes 6:4 "...Eliseo oho hendivekuéra...ha upépe oñemoĩ hikuái oity vyvramáta."

Estudiante kuéra oguahëkuri valle Jordánpe, pya'ete oñepyrü hikuái omba'apo. Upépe oĩkuri estudiante kuéra aty ha peteĩ mbo'ehára ndokyhyjéiva omba'apo haguã. Ha versículo 5pe, he'i:

2 Reyes 6:5 "...Ha osapukái: Áina, mbo'ehára. Pe hácha nachemba'ei. Aiporúkuri!"

Ko tembiasa vaicha ndaha'úi tuicha mba'e, ajépa? Ha katu, ko tembiasa ohechauka peteĩ mba'e. Tuicha idiferente hague Eliseo Elíasgui! Elías ombohasa reínteva'erämo'ä. Ikatúkuri he'i: "Ani rejepy'apy. Upe hacha niko mba'e mbovy jagasta haguä tiempo jahekávo jaikuaa porä'yre moöpa ho'a." Upeichavéramo jepe, jahechakuaa Ñandejára orekoha interés umi mba'e ñandéve guarä michietereíva. Ñandejára, he'i ñandéve ñañembo'e haguä opa mba'e rehe. Ha upe opa mba'épe oĩ avei umi mba'e vaicha michietéva.

Ohasáma heta ary máva oporandúkuri pe predicador ha profesor bíblico G. Campbell Morgan, omanomava'ekuépe kóicha: "reguerovíapa tekotevêha ñañembo'e umi mba'e michíva ñande rekovépegua rehe?" Ha'e ombohováikuri: Kuñakarai, ikatúpa nde ere peteĩ mba'e tuicháva Ñandejárape guarä? Upéicharö, opaite mba'e michí Ñandejárape guarä, ha upeichavéramo jepe, Ha'e oñeinteresa, opaite mba'e ñande ja'éva michietereiha.

Ñandejára Jesucristo oirö guare ko yvy ape ári, jeguata ryapu ni gentekuéra ayvu nomo'áikuri ciego Bartimeo sapukái. Ambue jeýpe, peteĩ kuña ikangýva hasýgui gentekuéra apytépe oñembojáikuri Jesús rehe opoko haguä hese. Jesús he'íkuri upérö: "*Máva piko opoko che aóre?*" Upéva ohechauka, Jesús oikuaaseha. Ha Salmo 34, versículo 6pe, David he'íkuri: "*Che, tekove poriahu, Ñandejárape añembo'e. Ha'e cherendu ha che pe'a jejopy vaígui.*"

Ko'ágä rupi oĩhápe heta mba'e, pe problema hacha rehegua ndatuichái vaicha, ipya'evétakuri ojejogua peteĩ ipyahúva, ohóvo ferretería aguivévape. Eliseo tiémpope ndaiporiva'ekue heta hacha. Saúl ha Jonatán tiémpope oje'e ñandéve, Primer libro Samuel, capítulo 13, versículo 22pe: "*Upévore umi omoirüva Saúl ha Jonatán apytépe ndaipóri avave oguerékóva kyse puku. Saúl ha Jonatán ñoite oguereko umíva.*" Upéva he'ise, ndaiporihague heta arma upérö. Ha ikatu jaikuaa porä ndaiporihague heta arma ni hacha mamove, upe tiémpope. Aipórö, upe estudiante ojepy'apyeterei ho'águi ýpe upe hacha oipuruva'ekue, ha'e oipurúgui hapichágui.

Heta comentarista omosëmakuri semináriogui upe mitärusu ha'éva estudiante Teología

rehegua. He'íta hese ndojesarekoiha upe ojaþóvare avei naiporäiha oiporu hacha avavégui, ñepyrüete voi. Ha katu, oreko rire culpa, mba'ére piko ndojekastigái avei imbo'ehára Eliseope? Roguerovia Eliseo omboykehague chugui opa mba'e oje'eva'ekue hese. Ñamoñe'ë ko'ágä capítulo 6, versículo 6pe:

2 Reyes 6:6 "...oikyĩ peteĩ yvyra, opoi upépe ha pe hácha oveyĩ."

Ñepyrürä, angirü che rendúva, ehejamína ta'e ndéve upe estudiante ojesareko hague hembiapóre ha oñangareko upe hacha rehe. Py'ýiete niko ikatu pe hierro hacha rehegua ho'a. Ha'ékuri arma peligrosa ha upépe oĩkuri avei ambuekuéra estudiante. Ñandejára ome'ékuri ñandéve reglamento Antiguo Testamento hacha rehegu. Amo libro Deuteronomio, capítulo 19, versículo 5pe, ñamoñe'ë: "...Ñamoĩ chupe: *Moköi kuimba'e ohóramo oñondive ojepe'a apóvo ha peteĩ ohachea aja pe hácha osẽ hi'ývagui ha ojuka hapichápe, pe oporojukava'ekue ojapose'ý rehe ikatu okañy peteĩme ko'ä távagui ha oiko upépe kyhyje'ýre.*" Upéva he'ise, umi oipurúva hacha ojesareko poráva'erä hembiapo rehe. Ha uep mitärusu ojesareko poräkuri hembiapo rehe. Omomaña pe hierro ysyry gotyo. Nomomañái oĩha gotyo ambuekuéra estudiante. Upévare pe hacha ho'ákuri ysyrype. Peteĩ agente de tránsito peteĩ jey ojokókuri peteĩ kuñakarai ochokava'ekue ambue auto ndive ha he'i chupe: "Nde, kuñakarai remaneja va'erä nde auto, ha anítei reapunta ambue rehe." Upéicha ojaþókuri upe estudiante Teología rehegua ko'ápe, oapuntákuri hi'ácha, ha oapunta poräkuri.

Jahechamína ko'ágä upe tembiasa. Pe hacha ojepurúkuri. Upe estudiante seminario pegua imboriahúkuri. Ndoguerekói viru ojogua haguä peteĩ hacha. Tekotevẽ jajesareko mba'éichapa jaipuru opaite mba'e Ñandejára mba'éva, ndaha'éiva ñane mba'e. Ñande ningo ñaňangareko Ñandejára mba'éva rehe, añetehápe tuichaitereíva. Oĩ heta ojepokuaáva oipuru umi mba'e Iglesia peguáva; upeichavéramo jepe, noňangarekói hese hekoitépe. Upe estudiante ha'ékuri predicador imboriahúva. Ikatúne hogaykeregua oipurukákuri chupe upe hacha. Ha roikuaase mávapa oipurukákuri chupe, ha'égui arma peligrosa; avei pe hierro noĩ poräi hendápe, omýi ha pya'ete ikatúkuri ho'a.

Ko'ágä rupi ojekritika Iglesia guápe, ojekritika avei misionero kuérape vaicha ojeruréva heta mba'e. Ha upe estudiante tuicha oñembyasykuri. Oipytyvösékuri oñekytĩ haguã yvyramáta, ha ndoguerekói hacha. Upévare oipuru peteĩ. Ijára ndoipurukáiva'erákuri chupe upe hacha tuja. Katuete oguerekóne raka'e ambue hacha pyahu hógape. Ha, upe estudiante ndoguerekóikuri mba'eve omyengovia haguäicha ijárape upe hacha rehe. Ha'e ndoguerekói mba'eve avei ojepoi haguäicha y ruguápe. Ndaikatúi ojepoi ysyry ruguápe. Upémarö, Eliseo he'íkuri chupe: "*Mamo piko ho'a?*" Máva ikatu oporandu: Mba'ére piko Eliseo ojapókuri upe porandu? Ha'e niko profeta, ndoikuaái nga'u piko moöpa ho'ákuri pe hacha? Angirü che rendúva, Eliseo oikuaa porä moöpa ho'ákuri pe hacha. Oikuaa avei, Espíritu Santo oipuruseha upe tembiasá ombo'e haguã mbo'epy. Aníkema ja'e ko estudiante ideskuidado hague. Ndojesarekói rire, ndoikuaamo'ai moöpa ho'ákuri pe hacha. Upe estudiante, ikatúkuri ohechauka moöitépa ho'ákuri pe hacha ýpe. Ohechaukákuri Eliseope upe tenda. Oĩ niko omyesakäséva ko milagro he'ívo pe hacha ikatuhague ojehecha y rupive. Ndépa rehecháma río Jordán? Upe ysyry niko ituju heta. Ndaha'ei avei ipo'ahague ha upévare ojuhu pe hacha.

Angirü che rendúva, upe jaguerekóva ko'ápe niko peteĩ milagro. Oje'e ñandéve pe hierro ovevýihague. Kóva niko kontrarioite voi opaichagua ley física ojekuaávape. Amo año 1834pe, Juan Randolph ombovevyiva'ekue ýpe buque hierro ha acero guigua. Umichagua buque ovevýikuri upe ára guive mar kuéra rupi, ha upéva ndaha'ei milagro. Angirü che rendúva, ha'ékuri milagro peteĩ hierro hacha guigua ho'ava'ekue río Jordán ruguápe, opu'ä ha ovevýi ýpe kórchoicha. Jahechakuaa, ndaha'eíha mba'e ñanemopiríva térä tuichaite mba'éva. Ndaikatúi ñakompara upe ojehuva'ekue Elías ndive, ojupíró guare peteĩ kárro tata reheguápe ha oho yvága gotyo. Upéva ha'e gueteri sensacional ko'ágä peve, pe primer pasajero jasýpe guarä oguahërö upépe ha ambuekuéra avei ohókuri hapykuéri. Angirü che rendúva, ehejamína ta'e jey pe milagro hacha ovevýiva rehegua, tuichave upe kárro tata guiguápe jehógui. Peteĩ hierro oíva'ekue río Jordán ruguápe, upe y henyhëva tujúgui, opu'ä oñeguenohë, ha oñeme'ë jey ijárape, oñemoĩ jey hendaguépe, ikatu jey ojepuru; upéva añetehápe ha'ékuri peteĩ milagro. Jahasa Segundo Libro Reyes, capítulo 6, versículo 7pe:

2 Reyes 6:7 “Ehupi- he’i chupe Eliseo. Upéva oipyso ipo ha ohupi pe hácha.”

Ko’ápe jaguereko mbo’epy poräite. Kuimba’e ojogua upe hachape. Ho’ávo angaipápe, kuimba’e oñehundiete voi. Kuimba’e ho’a y ñemano rehegua ruguápe ha oñehundi, opyta mombyry Ñandejáragui. Ndaikatuvéi ovy’a hekovépe ojapóvo mba’e porä ha opyta oreko’ýre propósito hekovépe. Opytá kuri mombyry Ñandejáragui. Pe historia rupive, kuimba’e ohekákuri oipuru itiémpop ko yvy ape ári. Maymáva kuimba’e oviaha, opinta, oveve, oyta, oñorairö, omokö, oipuru droga, ha oñeha’ä omongañy hekove nandiha. Kuimba’e oñeha’ä omyenyhë pe nandi oñandúva heta mba’e reheve, ha katu, mba’eve nomoñandu poräi chupe. Jepy’apy, heta angujáicha oisu’u hi’ángá. Ñandejára, katu oikytíkuri peteĩ yvyra ha oheja ho’a y ñemano rehegua ruguápe. Upe yvyra ha’ékuri Cristo kurusu. Cristo opu’ákuri y ñemano reheguágui. Apóstol Pedro, he’i amo primera carta, capítulo 2, versículo 24pe Cristo rehe: *“Cristo, ha’ete voi ogueraha hetepýpe kurusúre ñane angaipa, ñande ñamano haguä angaipápe guarä ha jaikove tekojojápe. Cristo ojekutupava’ekue, peë pekuera haguä.”*

Cristo rupive, angirü che rendúva, kuimba’e ikatu opu’ä y ñemano ha juicio rehegua apytégui, ikatu oñemohenda jey Ñandejára plan ha propósito. Ikatu ojogueraha porä jey Ñandejára programa ndive ha he’ikuaa, he’ihaguéicha apóstol Pablo, amo carta Filipenses, capítulo 4, versículo 13pe: *“Ndaipóri chéve guarä ikatu’yva, Cristo chemombaretéva rupi.”* Kuimba’e natekotevëvéima oreko tekove nandi, tekove inútil avei sin sentido. Ko’ágä oguerekóma mba’e pyahu. Ikatu oñemboja Ñandejára rendápe. Pe milagro tuichavéva, angirü che rendúva, ndaha’ei lúnape jecho. Pe milagro tuichavéva niko ñañeguenohë tuju ruguágui, angaipa ruguágui ha jahupyty tekove pyahu jaiko haguä opa ára guarä. Ñakontinua ko’ágä, Segundo Libro Reyes, capítulo 6pe, upépe jaguereko Eliseo omombe’uha mba’épa sirio kuéra ojapose ñorairöme, ha ñangareko ha’e ohupytýva. Ñamoñe’ë versículo 8 al 10:

2 Reyes 6:8-10 “...ojehapera’aröha ha upéicha rupi heta jey oguenohë chupe ivaívagui.”

Ñandejára Ñe’ëme ko’ápe jajuhu Eliseo oïha Dotánpe. Dotán niko ha’e tenda

iñinteresánte. Ha'e tenda José, Jacob ra'y, ojuhuhague jehasa'asy. Avei ha'ékuri tenda Ñandejára oñangarekohague Eliseo rehe. Ha, mburuvicha Ben-adad ogueroviákuri oïhague peteï espía ijapytepekuéra, ha'ete ningo israelitakuéra oikuaapáva umi mba'e ha'e ojaipotava guive. Heta ojeporeka rire ohechakuaa ndaiporihá ni peteï espía hendive upe campaméntope. Ñamoñe'ë Segundo Libro Reyes capítulo 6, versículo 11 ha 12:

2 Reyes 6:11-12 "...opa mba'e eréva, ñemiháme jepe nde kotypýpe."

Upéva he'ise, Ben-adad ohechakuaa Eliseohague, upe omombe'úva mburuvicha Israel guápe umi mba'e ha'e ojaipotava guive. Upémarö, Ben-adad omondókuri ejérsito guápe oheka haguä Eliseope. Añetehápe tuicha mba'e he'i ñandéve peteï ejército ohóvo oheka haguä Eliseope. Ñamoñe'ë ko'ágä versículo 13 guive, 15 peve, he'ihápe:

2 Reyes 6:13-15 "...he'i Eliseope: Ha ko'ágä mbo'ehára, mba'épa jajapóta?"

Eliseo rembiguái ohechá kuri ñorairöhára aty omongoráva pe táva ha tuicha jepy'apy reheve oporandu Eliséope, mba'épa jajapóta? Ha ejesareko mba'épa Eliseo ombohová chupe, ñamoñe'ë versículo 16 ha 17:

2 Reyes 6:16-17 "...ha'e ohecha pe yvyty henyhë kavaju ha kárro tata arigua Eliseo jerére."

Angirü che rendúva, ko'ágä rupi niko cristiano kuéra ha'e umi mbovyvéva. Ñahendu oñeñe'ë hetaha ko'ágä rupi, oïha grupo minoritario; ha katu, pe grupo minoritario añetahápe, angirü che rendúva, ha'e umi cristiano añete. Ha, noroñe'ë umi Iglesia peguáre. Ro'ese ndaiporihá heta creyente añetéva. Heta jey jaguereko jepi pe complejo Elías orekova'ekue; ñaimo'ä ñandenteha. Upe ñaikotevéva, angirü che rendúva, ha'e pe Eliseo complejo. Tekotevé jahechakuaa upe Martín Lutero he'iva'ekue añeteha, he'irö guare: "Peteï Ñandejára ndive, ha'éma mayoría." Upévare, Eliseo oñembo'ékuri ha hembiguái ohechakuaa oïha heta

oñangarekóva hesekuéra.

Ñamyesakä peteĩ mba'e. Dotánpe, José Jacob ra'y, ndoguerekóikuri ni peteĩ kárro tata rehegua oñangarekótava hese. Iñermanokuéra ojukasékuri chupe. Ha katu, ojuka rangue chupe, hikuái ovendékuri Josépe oiko haguä tembiguáicha Egiptope. Angirü che rendúva, Ñandejára ndohejamo'ai rehasa jehasa asy téra jepy'apy rupi, Ha'e ndoipotáiramo.

Nemandu'áke, amo libro Job, capítulo 1, versículo 10pe, Satanás he'íkuri Ñandejárape Job rehe: *"Ndareiri niko ndéve iñe'ërendu opa ára. Nderehejái avavépe opoko hese, hogaguäre ha umi mba'e reta oguerekóvare. Nde rehovasa opa mba'e ojapóva, ha ha'e niko hina pe hymba hetavéva tetä tuichakue."* Angirü che rendúva, Ñandejára oĩ nendive, Ñandejára oĩ nde ykére. Reiméramo jejopy vaípe, téra jehasa asýpe, Ñandejára oheja reguereko upe tembiasá. Ndajaikuaái mba'érehépa. Ñandejára oheja rehasa umi mba'e nde rekovépe orekógui hembipota nde rekovépe guarä. Apóstol Pablo he'i ñandéve kuatiañe'ë Romanos, capítulo 8, versículo 28pe: *"Jaikuaa niko Ñandejára omoíha opa mba'e iporä haguä umi hayhuhárape, ha'e ohenoiva'ekue ojapo haguä hembipota."* Aipórö, Eliseo rembiguái ohechá kuri oíha heta oñangarekóva hesekuéra. Jahechamína ko'ágä mba'épa Eliseo ojapókuri umi soldado sirio reheve. Ñamoñe'ë versículo 18:

2 Reyes 6:18 "...Ha Ñandejára omohesatü chupekuéra, ojerure haguéicha Eliseo."

Eliseo ojapo peteĩ mba'e iñextráñova ko'ápe. Ojerurékuri Ñandejárape oheja haguä ohecha'ýre upe ejército siriope, ha Ñandejára ojapo upeichaite. Upéi Eliseo ogueraha chupekuéra Samaria gotyo, he'ívo chupekuéra oguerahataha oíháme Eliseo. Oguahëvo hikuái Samariape, oheja chupekuéra rey Samaria pegua pópe. Mburuvicha guasu ojukasékuri chupekuéra, Eliseo katu he'íkuri: *"Nahániri, ani rejuka...Emongaru ha emboy'u chupekuéra, upéi toho jey huvicha rendápe."* Ñamoñe'ë Segundo Libro Reyes capítulo 6, versículo 19 guive, 23 peve:

2 Reyes 6:19-23 “...Upe guive sirio kuéra ndoikevéi oñorairö haguä Israelgua yvýpe.”

Omongarúvo upe ejército sirio peguápe tuicha omokiriri chupekuéra. Ha katu, ha’ete upéva ndoguerúi mba’eve, ha’ekuéra oñorairöségui akóinte, ha vaicha ndoguerohorýi upe tembiapo porä. Jajuhu upéi, mburuvicha guasu Ben-adad Siria pegua, ojupi ha omongora Samaria. Ñamoñe’ë ko’ágä versículo 24 ha 25:

2 Reyes 6:24-25 “...ha michimi pykasu repoti, 5 pláta pehënguere.”

Upérö, moköiha jeýma mburuvicha guasu Ben-adad ombojerékuri Samaria, upévore tembi’u mbovypa ha oñevende hepy hepy opaite mba’e. Oï heta ojahémava hapicháre, oïkuri ojerureva’ekue mburuvicha guasúpe ofirma haguä peteï ley ikatúva omohenda pe canibalismo. Mburuvicha guasu tuicha oñemondýikuri ojejerurévo chupe upe mba’e. Oguerovia Eliseo oimeraë hendáicha, ha’eha responsable upe ojuhúvare ha ojuka ramo Eliseope, opataha tetägua jehasa asy.

Ha péicha angirü che rendúva, japytáta ko’ápe opáguima ñande aravo. Ñakontinuáta, Ñandejára pytyvö rupive pe programa oútavape. Jajojuhu jey peve ha Ñandejára tanderovasa ndéve ha nde rogayguápe avei!